

1. Referentie

Referentie	Vandenberk, A. & Decoster I. (2001). De invalshoek van de directie. In S. Opdebeeck & C. Van Audenhove (Eds.), <i>De regels van het huis. Omgaan met vrijheidsbeperking in de gehandicaptenzorg en in de bijzondere jeugdzorg</i> (pp. 25 –34). Leuven: Acco.
Taal	Nederlands
ISBN	90-334-4615-4
Publicatievorm	Bijdrage in reader

2. Abstract

In deze bijdrage staan de auteurs stil bij de invalshoek van een aantal directeurs met betrekking tot de vrijheidsbeperking in voorzieningen van de gehandicaptenzorg en de bijzondere jeugdzorg. Zowel de visie op vrijheid als de visie op situationele en structurele vrijheidsbeperking wordt besproken.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Welzijn
Trefwoord(en)	Bijzondere jeugdzorg, directie, gehandicaptenzorg, situationele vrijheidsbeperking, structurele vrijheidsbeperking, vrijheid, vrijheidsbeperking

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	V.I.W., Vlaams Welzijnsverbond, Centrum voor Ethiek en Zingeving
Onderzoeker(s)	Anneleen Vandenberk & Iris De Coster LUCAS K.U.Leuven Kapucijnenvoer 35 3000 Leuven Tel: 016/ 33 69 10 Fax: 016/ 33 69 22 http://www.kuleuven.ac.be/lucas/index.htm

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wanneer en hoe moeten vrijheidsbeperkende maatregelen toegepast worden? Wat is het standpunt van de directie met betrekking tot vrijheidsbeperkende maatregelen?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Telefonische interviews met twaalf directeurs uit de gehandicaptenzorg en de bijzondere jeugdzorg.
Onderzochte groep	12 directeurs
Bereik	Regionaal

7. Resultaten

	Directie bepaalt vooral hoe met vrijheidsbeperking moet worden omgesprongen. Er zijn twee visies op vrijheid: vrijheid als basiswaarde enerzijds en vrijheid als regelloosheid anderzijds.
--	---

	Er wordt onderscheid gemaakt tussen situationele en structurele vrijheidsbeperking. De structurele vrijheidsbeperking is eigen aan de aanpak van een instelling. Deze vorm van vrijheidsbeperking is eveneens eigen aan het opgenomen worden in de voorziening. De situationele vrijheidsbeperking is afhankelijk van de situatie. Er worden vier vormen onderscheiden: ruimtelijke vrijheidsbeperking, vrijheidsbeperking met betrekking tot de vrijetijdsbesteding, sociale vrijheidsbeperking en chemische vrijheidsbeperking (hier wordt vaak niet spontaan aan gedacht door directie en hulpverleners, wel door de ouders en de jongeren zelf). De situationele vrijheidsbeperking wordt procedureel toegepast.
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Opdebeeck, S. & Van Audenhove, C. (Eds.) (2001), *De regels van het huis. Omgaan met vrijheidsbeperking in de gehandicaptenzorg en in de bijzondere jeugdzorg*. Leuven: Acco.

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

In deze bijdrage bespreken beide auteurs de resultaten van een telefonische bevraging van twaalf directeurs uit de gehandicapten- en bijzondere jeugdzorg met betrekking tot vrijheidsbeperkende maatregelen. Vooreerst wordt de visie op vrijheid bevestigd. Hieruit blijkt dat er *grosso modo* twee visies bestaan. Een eerste visie beschrijft vrijheid als basiswaarde. In de tweede visie staat vrijheid gelijk met regelloosheid. In een tweede deel wordt duidelijk aangetoond dat de directeurs intuïtief twee vormen van vrijheidsbeperkende maatregelen onderscheiden, namelijk structurele en situationele vrijheidsbeperkende maatregelen.